

Sosiaalialan AMK -verkosto

Sosiaalialan amk –verkoston työvaliokunta

Puhelinkokous/ -neuvottelu

Aika: perjantai 12.6.2009 kello 8.30 – 9.15

Asia: Puhelinneuvottelu

Läsnä: Meeri Rusi (pj.), Riitta Dalmaso, Leena Haapola, Jari Helminen (siht.), Carina Kiukas, Mervi Nyman

Muistio

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja totesi läsnäolijat ja avasi kokouksen.

2. Kokouksen työjärjestys

Kokouksen asialista (sähköpostiviesti) hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

3. Sosiaalialan amk –verkoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

Jari Helminen (Diakonia-ammattikorkeakoulu) toimii sosiaalialan amk –verkoston työvaliokunnan varapuheenjohtajana 1.8.2009 alkaen. (Leena Haapola toimii ko. tehtävässä 31.7.2009 asti.)

Sosiaalialan amk –verkoston ja työvaliokunnan puheenjohtajaksi esitetään Jari Helmistä (Diakonia-ammattikorkeakoulu). Puheenjohtajan vaihdosta esitetään sosiaalialan amk –verkoston verkostopäivillä 15 – 16.4.2010. Ko. verkostopäivät ovat Turussa (Turun ammattikorkeakoulu). (Asiaa on käsitelty Diakonia-ammattikorkeakoulussa, ja tähän on suhtauduttu myönteisesti.)

4. Sosionomi (amk) ja sosiaalialan ylemmän amk tutkinnon suorittaneen henkilön työtehtävät (paikka) työelämässä

Käytiin keskustelua työpaperista, mikä on liitteenä 1. Keskustelussa todettiin, että sosiaalialan ylemmän amk –tutkinnon suorittaneiden henkilöiden esiin nostama kysymys tulee huomioida vankemmin esityksessä: ”Mihin tehtäviin sosiaalialan ylempi amk –tutkinto kelpoistaa, mitä sosionomi (amk) tutkinto ei mahdollista”. Käytiin keskustelua myös julkisen ja yksityisen sekä ns.

kolmannen sektorin sosionomi (amk) ja sosiaalialan ylemmän amk –tutkinnon suorittaneiden henkilöiden työtehtävistä näillä sektoreilla. Työtehtävien määrittelyssä tulee selkeämmin tuoda esiin sosionomi (amk) kuin sosiaalialan ylemmän amk –tutkinnon suorittaneiden paikka julkisella sektorilla (vrt. johtamis- ja esimiestehtävät sekä sosiaalityöntekijän tehtävät). Keskustelussa käytiin keskustelua myös nimikkeistä sosiaaliohjaaja, erityissosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä. Erityissosiaaliohjaaja nimikettä sosionomi (amk) tutkinnon tai ylemmän amk tutkinnon suorittaneille ei kannatettu. Keskustelussa kannatettiin sosiaalityöntekijän tehtävän avaamista sosiaalialan ylemmän amk –tutkinnon suorittaneille siten, että ns. vastentahtoiset päätökset (vrt. esim. huostaanottopäätös) rajautuisivat tehtäväpätevyden ulkopuolelle. Työpaperiin (ks. liite 1) voi kommentteja välittää Meeri Rusille perjantaihin 12.6.09 iltapäivään asti.

5. Sosiaalialan ja terveysalan työvaliokunnan yhteisneuvottelu

Sosiaalialan ja terveysalan työvaliokuntien yhteiskokous on 20.8.2009 kello 9.30 alkaen (paikka: Metropolia, Tukholmankatu 10). Mukaan sosiaalialan työvaliokunnasta pääsevät ainakin Meri Rusi ja Jari Helminen; terveysalan työvaliokunnasta mukana ovat Katariina Raij (Laurea ammattikorkeakoulu); sekä Riitta Käyhkö (Kemi-Tornio amk:n rehtori, Arenen sosiaali- ja terveysalan alajaoksen puheenjohtaja). Tavoitteena on käydä keskustelua sosiaali- ja terveysalan työstä Arenen alajaostona (ks. tarkemmin liite 2).

6. Muut ja/ tai tiedoksi asiat

Muita ja/ tai tiedoksi asioita ei ollut.

7. Sosiaalialan amk –verkoston työvaliokunnan seuraavat kokoukset

Sosiaalialan amk –verkoston työvaliokunnan seuraavat kokoukset ovat:

- 21.8.2009 kello 12 – 13.30 (puhelinneuvottelu)
- 14.9.2009 kello 8 – 9 (puhelinneuvottelu)
- 9.10.2009 kello 10.30 – 12 (puhelinneuvottelu)
- 19.11.2009 kello 12 – 13.30 (puhelinneuvottelu)
- 16.12.2009 kello 12 – 13.30 (puhelinneuvottelu)

Liite 1

Sosiaalialan AMK -verkosto

KESKUSTELUN 15.6.2009 POHJAKSI

Pitäisikö alkuun laittaa esim.: Sosiaalialan koulutusohjelmassa suoritettu sosionomi (ylempi AMK) –tutkinto on laaja-alainen tutkinto, joka syventää sosionomi (AMK) –tutkinnon tuottamaa ydiosaamista.

Sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon suorittaneiden koulutuksessa korostuvia vahvuuksia ovat

- työelämän kehittämisen valmiudet ja
- asiakastyön valmiudet.

(Lähteet: Artikkelit, kompetenssikuvaus)

Työelämän kehittämisvalmiuksia tarvitaan kaikissa sosiaalialana töissä; työelämä on jatkuvasti muuttuvaa ja erityisesti asiakastyössä, kehittämisprojektien vetämisessä sekä esimies- ja johtamistyössä tarvitaan välttämättä kehittämisen osaamista.

Monien kehittämistehtävien kohdalla sosionomien (ylempi AMK) työllistymisasiat on jo kunnossa.

Johtamisen valmiudet vaihtelevat Sosionomi (AMK) –tutkinnon sisällön painoalueen mukaan, mutta jo kaikilla sosionomi (AMK) –tutkinnon suorittaneilla on tutkinnossaan esimiestyön ja johtamisen opintoja sekä siihen liittyvää harjoittelua.

Sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon suorittaneiden väylä pitäisi avata selkeästi sosiaalityön johtamisen tehtäviin. Monien sosiaalipalveluiden kohdalla sekä esim. kriminaalihuollossa ja KELAssa sosionomien työllistymisasiat on jo kunnossa. (vai: Kaikkiin sosiaalihuollon johtamistehtäviin)

Asiakastyön valmiudet ovat kehittyneet jo sosionomi (AMK) –tutkinnon aikana, työelämäkokemus tuo siihen varmuutta ja sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon suorittamisen aikana asiakastyön valmiudet saavat lisää laajuutta sekä teoreettista ja reflektiivistä pohjaa.

Asiakastyön tehtävien kohdalla ovat suurimmat ongelmat sosionomien työllistymisessä, koska ne on pätevyysasetuksessa kunnissa (VAI: ”valtaosa vaativista asiakastyön tehtävistä on kuntien sosiaalihuollossa”) määritelty sosiaalityön tehtäviksi. Kunta on viimekädessä päättäjä joka katsoo, mitä asetuksessa (VAI MYÖS LAISSA?) sanotaan ja annettavat suositukset jäävät usein huomiotta. Silti juuri vaativa yksilökohtainen asiakastyö on se mihin sosionomi (AMK) ja sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon

suorittaneet saavat todella pitkän ja hyvän koulutuksen jossa monien teoreettisten ja käytännön jaksojen avulla käydään läpi työn eripuolia.

Esimerkki: Sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon suorittanut, joka on erikoistunut lapsi-, nuoriso- ja perhetyöhön eikä voi tehdä kunnassa yksilökohtaista lastensuojelun asiakastyötä on selkeästi hyvin tehtävään koulutettu, mutta pätevyysasetuksen takia väliin putoava työntekijä.

Suurimpana epäkohtana sosionomien (ylempi AMK) työllistymiselle on siis kunnallinen sektori, jossa sosionomeille (ylempi AMK) ei löydy koulutusta ja osaamista vastaavia tehtäviä. Lähes ainoat sosiaalialan ylempää (AMK) -tutkintoa vastaavat asiakastyön tehtävät ovat tällä hetkellä sosionomeilta suljettuja sosiaalityöntekijöiden tehtäviä. (periaatteessa esim. lastensuojelusta löytyy kyllä vaativia johtotehtäviä, joihin sosionomit (ylempi AMK) ovat päteviä)

Ainoa tie sosionomi (ylempi AMK) paikan määrittelemiseksi kunnallisella sektorilla on kelpoisuusasetuksen avaaminen - sosiaalityöntekijän kelpoisuus mukaan lukien. Tätä mieltä ovat myös sosiaalialan ammattihenkilöiden foorumin työelämäedustajat, niin kuin palaverissa 15.5.2009 tuli selvästi esille.

Aseteusten avaaminen ei riitä, vaan pitäisi avata Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (2005)

Erilaiset vastentahtoiset toimenpiteet, kuten esim. lastensuojelun huostaanotot jäävät selkeästi sosionomin (ylempi AMK) osaamisen ulkopuolelle.

... JÄTETÄÄNKÖ TÄMÄ POIS?

Tämä kanta meillä on ollut aiemmin.. On makukysymys, halutaanko se tekstiin. Itse en ottaisi tätä mukaan. Ei nimittäin ole kovin itsestään selvää, kenellä oikeastaan on osaamista vastentahtoisiin toimenpiteisiin tai mitä osaamista vastentahtoiset toimenpiteet edellyttävät. Jättäisin tämän kysymyksen myöhempien neuvottelujen ratkaistavaksi.

Entä pitäisikö ottaa kantaa erityistyöntekijäpykälään, kun Sarvimäki + yliopisto ovat sen tarkentamista asetusteitse myös meille tarjonneet. Esim.: ”Vaikka sosionomi (ylempi AMK) – tutkinnot ovat profiloituneet eri tavoin, kyseessä on laaja-alainen sosiaalialan ydinosaamista syventävä tutkinto, ei niinkään erikoistumiskoulutus. Siten sosionomi (AMK) –tutkintoa ei tulisikaan nähdä ensisijaisesti sosiaalihuollon erityistyöntekijäksi pätevöittävänä koulutuksena. (vrt. Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 9§)”

Työryhmän piti pohtia seuraavia kysymyksiä:

1. Mitä sosiaalityön tehtäviä on, mitä tehtäviä yliopistosta valmistuneet sosiaalityöntekijät voisivat jättää pois?
 - Yliopistosta valmistuneet sosiaalityöntekijät voisivat keskittyä enemmän tieteen tekemiseen ja kehittää sitä kautta sosiaalityön tutkimusta, teoreettista pohjaa ja viitekehystä sosiaalialalle ja myös asiakastyölle
 - Yksilö- ja perhekohtaisessa sosiaalityön asiakastyössä on paljon alueita, joista yliopistosta valmistuneet sosiaalityöntekijät voisivat luopua, vaikka heillä olisikin niihin vielä pätevyys. Tämä on aluetta joissa sosionomeilla on vahvuutta ja osaamista, jossa on työvoimapulaa ja joka on hoidettava hyvin.

2. Mitä tehtäviä ylempään AMK -tutkinnon suorittaneilla on, mitä pitäisi olla?

Tällä hetkellä sosiaalialan koulutusohjelmassa ylempään tutkinnon suorittaneilla on mahdollisuus työskennellä laajasti mm.:

- Kelan ja työvoimahallinnon kuntouttavan sosiaalityön tehtävissä
- Projektityöntekijöinä ja -päällikköinä
- Erilaisissa sosiaalialan suunnitteluun ja kehittämiseen liittyvissä tehtävissä
- Esimies- ja päällikötason tehtävissä sosiaalipalveluiden piirissä
- Erityisasiantuntijoina mm. avohuollon perhetyön tai varhaisen tuen kehittäjinä ja johtajina sekä monikulttuurisen työn asiantuntijoina
- Sosiaaliasiamiehinä
- Lastenvalvojina
- Sosiaalikuraattoreina
- Erilaisissa hallinnollisissa ja asiakastyön ohjaukseen liittyvissä tehtävissä

Tämä ”sosiaalisen alueen laajentamisen” asia on siis kutakuinkin kunnossa. Kyllä. Mutta esim. koulukuraattorien osalta asia on mitä suurimmassa määrin epäselvä.

Sosionomi (ylempi AMK) –tutkinnon suorittaneet voisivat toimia todella hyvinä työntekijöinä **yksilö- ja perhekohtaisessa asiakastyössä eri asiakasryhmien kanssa.**

3. Miten pätevyysasetusta tulisi tulkita?

- Pätevyysasetus on kirjoitettava selkeämmin auki eli avattava
- Pelkkä ohjeistus ei riitä, koska sillä ei välttämättä ole vaikuttavuutta kentällä

Liite 2

Yhteinen kokoontumisemme on ARENEn SOTELI-alajaoksen kokouspalaveri 20.8. klo 9.30 . Paikka on Tukholmankatu 10 ja esityslistalla ovat ainakin seuraavat asiat:

1) SOTELIn koulutusohjelmat perus- ja y AMK:n tutkintoon johtavina

- * mahdolliset kehittämiskohteet
- * mahdolliset rakennemuutokset
- * uudet koulutusohjelma-avaukset

2)OPM:n Kansainvälistymisstrategian tuomat haasteet

3)Degree - koulutusohjelmat perustutkintoon ja ylempään tutkintoon johtavina

4) Aikuiskoulutuksen tuomat haasteet SOTELIn näkökulmasta

Arenen alajaoksen puheenjohtaja Riitta Käyhkö on myös paikalla. Viestitätkö minulle kuinka monta teitä olisi tulossa ja ennen kaikkea myös mitä SOTELiin liittyvää te haluaisitte vielä esityslistalle. Liikunta tulee myös paikalle.

Terveisin

Katariina